

[Statsministeren.]

det lader jeg heller ikke det ærede Medlem bestemme.“

Det var en Replik til det ærede Medlem Hr. Christmas Møller. Tingets Medlemmer, herunder Det radikale Venstre, er altsaa gentagne Gange blevet orienteret om, hvad jeg vilde gøre, nemlig at jeg vilde forbeholde mig Frihed til at udtale mig om dette Spørgsmaal saadan, som jeg fandt det rimeligt og nødvendigt, og ikke lade mig foreskrive noget som helst om dette Spørgsmaal. Dette var de ærede Medlemmer bekendt med, og hvis de vilde have forhindret dette, eller det var en Betingelse, at jeg ikke maatte, kunde de have sagt det rent ud, og saa vilde de ogsaa have faaet et rent Afslag fra mig.

Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen mente, at jeg skulde have udtalt mig i Modsetning til den højtærede Udenrigsminister, idet jeg skulde have sagt, at en Henvendelse til de Allierede fra Sydslesvigerne selv ikke kunde komme til Behandling, hvis ikke Danmark støttede den. Det er mig ikke bekendt, at jeg nogen Sinde har udtalt mig saaledes, og jeg vil bede det ærede Medlem, hvis han fastholder det, henvise mig til, hvor det skulde være. Jeg har, som sagt, ikke villet paastaa noget saadant og mener mig ikke berettiget til det, da jeg jo ikke kan vide, om det Spørgsmaal kan komme til Behandling eller ikke. Men det, jeg har søgt at sige og har villet understrege, er, at jeg tror, at en Støtte fra dansk Side vilde være en stor Fordel i Retning af at opnaa en virkelig Realitetsdrøftelse inden for de Allieredes Kreds. Det er fremdeles min Mening, og jeg ser ikke, at den højtærede Udenrigsminister nogetsteds har udtalt sig i Modsetning hertil.

Det ærede Medlem mente ogsaa, at Spørgsmaalet om Fredstraktaten og en saakaldt § 5 ikke var aktuelt, og anførte som Støtte herfor to Argumenter, som jeg lagde Mærke til. For det første det, at den afgørende Afstemning jo ogsaa ønskes af dem, som taler derfor — i hvert Fald af mig —, først efter et Aaremaal, og saa kan vi vel vente til den Tid med at tage Stilling til dette Spørgsmaal. Denne Betragtning kan jeg ikke anerkende. Hvis der bliver indgaaet en Fredstraktat mellem Tyskland og de Allierede, som ikke indeholder en saadan Bestemmelse, tror jeg intet Øjeblik paa, at

Tyskland godvilligt vil gaa ind paa at lade foretage en Afstemning, hvis det har den mindste Anelse om, at denne kan falde ud til Ugunst for det.

Jeg har aldrig tidligere set, at Tyskland har indladt sig paa noget saadant, naar det ikke var forpligtet dertil, og jeg tror heller ikke paa, at det gør det i Fremtiden; i hvert Fald synes det mig at være lidet betryggende, om det skulde overlades til Tyskland selv at bestemme det. Saa kunde man sige: Ja, men er man da sikker paa, hvordan Udviklingen vil gaa? Ingen kan sige, hvordan den storpolitiske Udvikling vil forme sig, men een Ting er givet, at hvis Bestemmelsen om Afstemning findes i en international Traktat, saa skal der et Traktatbrud til, saa skal der en stærk Magt til at gaa mod den, hvorimod der, hvis Bestemmelsen ikke findes der, nærmest skal et Traktatbrud til, for at den kan blive sat ind, hvis det ikke kan opnaas Overenskomst derom. Vi Smaalande skulde jo helst være interesserede i, at de mellemfolkelige og internationale Traktater, som blev indgaaet, ogsaa kunde opretholdes, og derfor forekommer det mig, at den Betragtning, at man skal henskyde denne Sags Afgørelse til det Tidspunkt, da Afstemning skal finde Sted, er meget lidet betryggende, ja, er saa godt som ingenting værd.

Den anden Betragtning, der gøres gældende, er, at Fredstraktaten, hvori dette skulde indføjes, ikke bliver skrevet det første Par Aar eller maaske først paa et endnu senere Tidspunkt; det er der jo ingen, der ved med Bestemthed. Men lad os nu forudsætte, at der gaar et Par Aar. Jeg kan ikke erkende, at Sagen saa alligevel ikke er aktuel. Det kan efter min Mening ikke nytte, hvis man vil vide den danske Befolknings Mening, at man lægger Sagen paa Is, stiller den i Bero, indtil den Dag, da Danmark skal give Besked om sin endelige Stilling til dette Forhold. Saa er det for sent at faa Befolkningen vakt til Forstaaelsen deraf og til at tage den rette Indstilling, hvis man ikke mener, at den rette Indstilling er den, at man sidder og sover. Men ogsaa over for de Allierede føler jeg mig temmelig overbevist om, at der skal et betydeligt Arbejde til, ikke blot ved selve Fredskonferencen, men ogsaa underhaanden over for de forskellige Delegerede, for at oplyse dem om og sætte dem ind i Spørgsmaalet og vinde dem for